

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Ž 19, 2-5

PÍSEŇ 168 Zpívejte, čest vzdejte, 196 Co činí Bůh

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Bože věrný v slibech a neskonalý v lásce. Plni nadějného očekávání vyhlížíme s církví rozptýlenou po celém světě příchod tvého Syna. Nový věk, který v něm započal, bude zjeven v moci a slávě. Pane Bože, dej nám při vánočních shromážděních prožít závdavek této slavné budoucnosti.

Nebeský náš Otče, ty dáváš v poušti našich dnů zaznít mocné výzvě proroka: Urovnejte cestu Páně. Obdař nás svým svatým Duchem, abychom urovnali vše, co je křivé v našem vztahu k tobě i v poměru k našim bližním. Vlož do našich srdcí a do našich slov lásku, která je trpělivá, laskavá, nezávidí, nevychloubá se, není domýšlivá; nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy, nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. V odpouštění a usmíření urovnává, co je křivého, a tak připravuje cestu Páně.

Pane Ježíši Kriste, my všichni, křtem připojeni k tvému lidu nového věku, se na tebe těšíme a radostně tě zdravíme: Vítej, Králi náš. Amen.

1. ČTENÍ: Iz 40, 3-8

PÍSEŇ S 239 (Připravujte cestu) 284, 440 Ozvi se, Pane můj

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ): J 1, 19-28

Milí přátelé v Kristu,

slavíme dnes čtvrtou a poslední adventní neděli, období očekávání příchodu Páně. Už zítra bude Štědrý den s dětským vánočním pásmem, pozítří budeme slavit den narození Páně. Co si z toho probíhajícího a právě vrcholícího adventu máme odnést? Na co se případně zaměřit a s čím do nastávajícího vánočního času vstoupit?

A toto je svědectví Janovo, když k němu Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“ Kdo jsi, ty, který tu křtíš, ptají se ho kněží a levité, odborníci v otázkách křtu a rituálního očištění. Kdo jste, ptají se nás často naši nevěřící, ba hledající spoluobčané po naší identitě, odkud přicházíme a kam případně jdeme jako křesťané, jako následovníci Pána Ježíše Krista. Kdo jsi, ptají se Jana již pevně zasazení a definovaní židovští učenci, kteří k němu poslali ty, kdo se vyznali v tom, čím se Jan sám především definoval, totiž křtem a chtějí po něm vědět, kdo ho poslal, ke komu patří, z jaké tradice vychází, případně ke komu či kam si ho mají oni sami zařadit.

A Jan vyznává, nezapírá a vyznává, že není Kristus, tedy že on není Kristus. „Já nejsem Kristus.“ „Já nejsem Mesiáš.“ Říká otevřeně a dává tím hned v první větě svého vyznání, svého svědectví jasně najevo, kdo není. Což je druhá důležitá věc, že totiž na otázku kdo jsi,

Jan odpovídá, já nejsem, tedy Kristus, Mesiáš. I zeptali se ho znovu: „Kdo tedy?“ „Jak to tedy je? Jsi Eliáš?“ Eliáš, jak víme, je jedna z prorockých postav Starého zákona, dosvědčujících ve své době Boží přítomnost, což Jan není, tedy Jan není Eliáš, jak sám říká: „Nejsem“. „Jsi ten prorok?“ Doslova: „Prorok jsi ty?“ Ptají se znovu a znovu na to, kdo vlastně je, na což jim odpovídá, že ne, že není ani prorok, a v Janově evangeliu je tento titul rovněž rezervován pro Ježíše, a proto jej Jan odmítá a ti tázající se ho tak tázají dál: „Kdo jsi?“ A říkají mu, dodávají k tomu, že se ho tak ptají proto, aby mohli dát odpověď těm, kteří je poslali, totiž Židům z Jeruzaléma, které to zajímá a kteří to potřebují vědět. A protože se zatím dozvídají jen to, kdo Jan není, najednou se ho otáží trochu jinak: „Co říkáš o sobě samém?“ „Za koho se ty sám pokládáš?“ Najednou ta otázka zní trochu jinak, nejdřív se ptali spíš objektivně, kdo jsi, kam si tě máme zařadit a ke komu, ale teď se ptají přímo na něho, když tedy víme, kdo všechno nejsi, řekni nám něco o sobě samém, když se nechceš přiřadit k nikomu již určenému z vlastní historií, za koho se tedy ty sám pokládáš? Teď už Jan moc nemůže jinak, a aby přinejmenším zůstal vnitřně pravdivý, řekne jim, že je hlas volajícího na poušti a urovnejte cestu Páně - jak už řekl prorok Izajáš. A jak jsme četli v prvním čtení, tento prorok Izajáš, jednoznačně předpovídající příchod Páně, nás jednoznačně volá k tomu, abychom připravili na poušti cestu Hospodinu, vyrovnali na pustině silnici pro našeho Boha. Aby po ní mohl Hospodin Bůh projít a dojít až k nám. Přes všechna údolí i hory s pahorky či pahorkatinami a horskými hřbety. Ať se může zjevit sláva Hospodinova a všichni společně spatříme, kterak k nám promlouvá sám Hospodin. K této vizi Božího příchodu a předpovědi toho, co se má stát, než přijde Hospodin, odvolává se i Jan a přidává se tak až k proroku Izajášovi, čímž zároveň dosvědčuje, že se vše, co bylo lidu staré smlouvy zaslíbeno i plní: Pán přichází, urovnejte mu cestu! Nic víc o sobě už Jan nepoví.

Mezi těmi, co byli posláni od Židů z Jeruzaléma, byli i farizeové a ti se ho coby třetí reprezentativní židovská skupina po tom všem ještě jednou otázali: „Proč tedy křtíš, když nejsi ani Kristus ani Eliáš ani ten Prorok?“ Už se ho neptají, kdo je ani za koho se sám pokládá, ptají se ho, proč tedy křtíš, když víme, co nejsi a o sobě samém jsi nám taky toho moc neřekl, tak nám aspoň řekni, proč vlastně křtíš? A Jan jim odpovídá, že křtí především vodou, což mj. znamená, že sice křtí, ale ve vodě a že to „jeho“ křtění není zas tak důležité, protože je tu především proto, aby vydal svědectví. A k dalším otázkám je už ani nepustí a místo toho začne svědčit. Svědčí před fórem hned tří židovských skupin, kněží, levitů i farizeů, svědčí před těmi, kdo i nad Pánem Ježíšem později vynesou rozsudek. Svědčí v tom smyslu, že nejprve se má rozhodnout, kdo vlastně je a že je tím, kdo křtí vodou, čímž se dostává až k tomu, který stojí uprostřed nich, který je v jejich středu, jemuž jedinému náleží místo v samém cen-

tru Vánoc a v neposlední řadě i našich bohoslužeb. Jan svědčí o Přicházejícím, svědčí o někom, na koho vlastně i my celou dobu čekáme a jehož přítomnost s nadějí vyhlížíme a Jan nám jeho přítomnost tímto způsobem dosvědčuje. Svědčí nám o přicházejícím světle, nejen do našeho dost často tak ponurého světa, z něž se tak trochu vytrácí i radost a to pro všechny lid a především pokoj, jež spolu tvoří jakousi jednotu, která by tu měla být opravdu pro všechny. Jan však svědčí o někom, koho my ještě neznáme. Koho zvláště v tomto období sice a občas už tak trochu netrpělivě očekáváme, ale stále ještě úplně nevíme, koho vlastně ještě neznáme – je to ten, který přichází za ním, za Janem. A Jan o něm říká, že mu není hoden ani rozvázat řemínek u jeho sandálů. Dnes, zvláště v zimě by se asi řeklo rozvázat tkaničky od bot. Nicméně jde o to, že už tu možná je, tehdy i dnes, mezi nimi i mezi námi, ale ještě ho tak docela neznáme, ještě úplně nevíme, o koho vlastně jde. Jde o ono janovské 'ještě ne, ale už ano'. Ještě tu není, musíme si chvíli počkat, ale zároveň tu už je, jen o něm ještě nevíme, jen ho ještě neznáme. Zato se nám už trochu prosvětluje ten Jan, který nám o sobě řekne ještě jednu důležitou věc, že mu totiž není hoden ani sundat obuv, činnost hodnou tak maximálně otrocka, čímž mimo jiné naznačuje, že není ani hoden nazývat se jeho služebníkem. Kdykoli Jan mluví nebo i má říct něco o sobě, vždy mluví a říká něco o něm, po něm Přicházejícím. A když už o sobě něco řekne, třeba že křtí vodou, vždy to znamená, že přijde ještě někdo, ten, kdo bude křtít Duchem svatým.

Milí přátelé v Kristu, Jan míří kupředu, za Ježíšem, a vrátíme-li se my na počátek našeho dnešního zamýšlení, jak to tedy s tím právě probíhajícím a vrcholícím adventem je, na co se zaměřit a s čím do nastávajícího vánočního času vstoupit? Spolu s Janem může říci, že advent je především obdobím přípravy a radostného očekávání našeho Pána. Můžeme říci i to, že jde především o toho Přicházejícího, který už stojí uprostřed nás a naším úkolem je ho přijmout mezi sebe, zvěstovat jeho svrchovanost a dosvědčovat jeho majestát. A konečně zejména v čase blížících se vánočních svátků si smíme připomínat, komu místo v samém centru Vánoc a našich bohoslužeb skutečně náleží, totiž Pánu Ježíši.

A to vše se stalo v Betanii, na druhém břehu řeky Jordán, kde Jan křtil. To nejdůležitější nakonec. Určení místa Janova svědectví. Připomeňme si k tomu, že Jan je sice tradičně zván Křtitel, protože křtil ještě před Ježíšem, ale je především svědkem, který nám svědčí o Pánu Ježíši a jeho přicházejícím světle do tohoto světa a dosvědčuje nám jeho přítomnost. Evangelista Jan nám pak tím dává poznat důležitost Janova svědectví v tom, že svědčí o tom, který už stojí uprostřed vás, kterého vy neznáte. Uprostřed vás stojí ten, kterého třeba ještě neznáte či ten, kterého neznáte, už stojí uprostřed vás, ale hlavně Jan svědčí a křtí ve jménu Toho, ke komu se i nadále, ale zejména v tento čas bude upínat naše víra. Jan zde říká jednu

důležitou věc. Právě v době přicházejícího času vánočních svátků a našeho radostného očekávání Krista Spasitele smíme se radovat především z toho, že i díky Janově předzvěsti už je mezi námi. A zároveň se smíme těšit z toho, že už zítra a pozítří budeme moci zakoušet jeho přítomnost v malém, právě narozeném dítěti, Božím Jezulátku, jež přišlo na tuto zem, aby nám ukázalo radost a pokoj, která bude pro všechny lid. Co víc si přát, po kom víc se ptát, než po tom, kdo přichází za Janem, ale je větší, protože tu byl dříve než on. Amen.

PÍSEŇ 262, 1-4.8 Vítej, Jezu Kriste, 452 Za dar Slova

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, blízko již je den, kdy s celou církví budeme slavit tvé narození. Prosíme, abys nás svým Duchem připravil. My sami cestu k tobě a ke svým bližním urovnat neumíme. Od srdce k srdci je daleko, i když se kontinenty k sobě přiblížily.

Modlíme se za ty, které ovládá pocit křivdy, nenávisti a hněvu. Přemáhej v nich moc temnoty, urovnej jim cestu k bratřím a sestrám i k tobě samému.

Modlíme se za ty, kdo jsou spravedliví sami u sebe a mají tvrdé srdce. Dej jim pokoru, aby mohli přijmout Spasitele narozeného v chudobě a bezmoci.

Modlíme se za ty, jejichž srdce přirostlo k pozemským věcem a je plné sobectví. Osvobod' je z jejich otroctví a dej jim nalézt cestu do Betléma.

Modlíme se za ty, jimž těžký zármutek a veliké trápení brání věřit ve tvé milosrdenství. Potěš je, aby zaslechli zvěst, že jsi i pro ně přišel.

Modlíme se za ty, kteří o vánočních svátcích nebudou s námi, poněvadž budou ve službě, na vojně, v nemocnicích a kdekoliv jinde. Dej, ať je potěší vědomí, že o nich víš a že se za ně modlíme.

Modlíme se za své nepřátele. Dej, aby mohli poznat, že jim nechceme škodit, a rozptyluj vzájemné napětí.

Modlíme se za státy, které spolu válčí, za národy stojící proti sobě v hluboké nedůvěře a strachu.

Překonávej nenávist, odvracej násilí, ved' k pokoji a míru; urovnej cesty od člověka k člověku, od národu k národu.

Požehnej všem, kdo se připravují slavit tvé narození a kdo čekají pomoc pro tento svět od tebe.

Spolu s nimi toužebně vyhlížíme tvůj příchod. Přijdiž tedy, Pane Ježíši. Vítej, Králi náš.

A společně se modlíme tak, jak jsi nás Ty sám naučil: Otče náš...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ): Fp 4,4-6

POŽEHNÁNÍ

A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ 489 (Tvé požehnání, dobrý Otče)